

Администрација председника Обаме настоји да смири ситуацију после објављивања тајних војних докумената који - како се оцењује у јавности - показују праву - тмурну слику америчког ратног ангажовања у Авганистану и буде сумње у кључног савезника, Пакистан. Портпарол Беле куће је, попут владе Британије и Пакистана, осудио објављивање поверљивих докумената и назвао га "неодговорним".

Обухватајући последњих 6 година рата у Авганистану, документи на око 90 хиљада страница објављени су на вебсајту "Викиликс", који себе назива "узбуњивачем".

У документима се налазе запрепашћујући подаци - од оних о непријатељским нападима до наводних тајних споразума између пакистанске обавештајне службе и авганистанских побуњеника.

"Најзанимљивије откриће овде је још више детаља о саучесништву, бар како изгледа - саучесништву, пакистанских шпијуна са милитантним групама, укључујући авганистанске Талибане у координацији напада унутар Авганистана против америчких и коалиционих снага", каже новинар Ерик Шмит, који је био у екипи која је проверавала документа пре објављивања у дневном листу "Њујорк тајмс".

Један аналитичар је процурела документа описао као "извештаје са терена" – сирове, дневне, непроверене процене прикупљене од војника и команданата који су стационирани у Авганистану.

Оснивач вебсајта "Викиликс", Џулијан Асанж бранио се рекавши да неки од докумената пружају доказе о могућим ратним злочинима.

“Већина смртних случајева у овом рату су резултат свакодневне окрутности рата, а не учесталих појава. Ипак, у извештајима се наводи огроман број погинулих”, наводи Асанж.

Из Беле куће нису доводили у питање веродостојност информација, али је представник за медије Обаине администрације, Роберт Гибс осудио објављивање докумената као “неодговорно” рекавши да је тиме угрожена безбедност коалиционих трупа.

“Нема сумње да је ово забрињавајући елемент у операционој безбедности. Као што смо већ рекли, ово представља праву опасност и потенцијалну опасност за све оне који вредно раде да би нас заштитили”, изјавио је Гибс.

Авганистански председник, Хамид Карзаи је био “шокиран” вешћу о објављивању тајних америчких докумената, међутим његов портпарол, Вахид Омер каже да списи нису открили ништа ново.

“Председникова прва реакција је била да то није ништа ново. Већина информација је оно о чему се раније увек разговарало и на шта смо увек упозоравали наше стране партнере. Ово ће само још више да подигне свест”, саопштио је Омер.

Насиље у Авганистану је на највишем нивоу од почетка рата с обзиром да су хиљаде додатних америчких војника ангажоване у операцији истеривања побуњеника из традиционалних упоришта на југу земље. Брејн Катулис из Центра за амерички развој каже да су документа “процурила” у незгодном моменту.

“Ово отвара додатна питања о томе шта ми заправо покушавамо тамо да постигнемо. Озбиљно се доводи у питање и да ли имамо капацитет да то урадимо као и наше савезништво са Пакистаном, тачније да ли је Пакистан на нашој страни”, запитао се Катулис.

Представници пакистанске владе одбацују оптужбе да сарађују са авганистанским

побуњеницима тврдећи да војни документи не описују “тренутну реалност”.

До једног од највећих неовлашћених објављивања тајних војних докумената у америчкој историји долази у моменту када је америчка јавност све више разочарана реалним подацима о људским и новчаним губицима деветогодишњег рата у Авганистану.

Обама: Ништа ново у тајним документима

Поводом хиљада страница тајних америчких војних докумената о рату у Авганистану која су процурила у јавност, председник Сједињених Држава Барак Обама рекао је да у њима није објављено ништа ново.

Обама је појаснио да иако је објављивање осетљивих војних података забрињавајуће, у тим списима ипак не могу да се пронађу информације о којима није било речи у његовој новој ратној стратегији која је ступила на снагу прошле године.

Амерички председник је новинарима испред Беле куће саопштио и да су према новој стратегији, Сједињене Државе још посвећеније решењу проблема у Авганистану као и да се инсистира на већој одговорности те земље и њеног суседа, Пакистана.

(VOA)